

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

27 janvier 2004

PROJET DE LOI
portant modification de l'article 223
du Code des Sociétés

SOMMAIRE

1. Résumé	3
2. Exposé des motifs	4
3. Avant-projet	7
4. Avis du Conseil d'Etat	8
5. Projet de loi	10
6. Annexe	11

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

27 januari 2004

WETSONTWERP
tot wijziging van artikel 223 van het
Wetboek van Vennootschappen

INHOUD

1. Samenvatting	3
2. Memorie van toelichting	4
3. Voorontwerp	7
4. Advies van de Raad van State	8
5. Wetsontwerp	10
6. Bijlage	11

Le Gouvernement a déposé ce projet de loi le 27 janvier 2004.

De Regering heeft dit wetsontwerp op 27 januari 2004 ingediend.

Le «bon à tirer» a été reçu à la Chambre le 28 janvier 2004.

De «goedkeuring tot drukken» werd op 28 januari 2004 door de Kamer ontvangen.

<i>cdH</i>	<i>:</i>	<i>Centre démocrate Humaniste</i>
<i>CD&V</i>	<i>:</i>	<i>Christen-Democratisch en Vlaams</i>
<i>ECOLO</i>	<i>:</i>	<i>Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales</i>
<i>FN</i>	<i>:</i>	<i>Front National</i>
<i>MR</i>	<i>:</i>	<i>Mouvement Réformateur</i>
<i>N-VA</i>	<i>:</i>	<i>Nieuw - Vlaamse Alliantie</i>
<i>PS</i>	<i>:</i>	<i>Parti socialiste</i>
<i>sp.a - spirit</i>	<i>:</i>	<i>Socialistische Partij Anders -</i>
<i>VLAAMS BLOK</i>	<i>:</i>	<i>Vlaams Blok</i>
<i>VLD</i>	<i>:</i>	<i>Vlaamse Liberalen en Democraten</i>

Abréviations dans la numérotation des publications :

DOC 51 0000/000 : Document parlementaire de la 51e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif

QRVA : Questions et Réponses écrites

CRIV : Compte Rendu Intégral, avec à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (sur papier blanc, avec les annexes)

CRIV : Version Provisoire du Compte Rendu intégral (sur papier vert)

CRABV : Compte Rendu Analytique (sur papier bleu)

PLEN : Séance plénière (couverture blanche)

COM : Réunion de commission (couverture beige)

Afkortingen bij de nummering van de publicaties :

DOC 51 0000/000 : Parlementair document van de 51e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer

QRVA : Schriftelijke Vragen en Antwoorden

CRIV : Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toezpraken (op wit papier, bevat ook de bijlagen)

CRIV : Voorlopige versie van het Integraal Verslag (op groen papier)

CRABV : Beknopt Verslag (op blauw papier)

PLEN : Plenum (witte kaft)

COM : Commissievergadering (beige kaft)

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants

Commandes :

Place de la Nation 2

1008 Bruxelles

Tél. : 02/ 549 81 60

Fax : 02/549 82 74

www.laChambre.be

e-mail : publications@laChambre.be

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers

Bestellingen :

Natieplein 2

1008 Brussel

Tel. : 02/ 549 81 60

Fax : 02/549 82 74

www.deKamer.be

e-mail : publicaties@deKamer.be

RÉSUMÉ
—————

Dans les cas visés à l'article 211 du Code des Sociétés, soit l'article qui ouvre la possibilité de constituer une société de personne à responsabilité limitée par une seule personne, le capital minimum à libérer lors de la constitution de la société est doublé c'est-à-dire qu'il est porté de 6.200 EUR à 12.400 EUR.

SAMENVATTING
—————

In de gevallen bedoeld bij artikel 211 van het Wetboek van Vennootschappen, te weten het artikel dat het aan één enkele persoon mogelijk maakt om een persoonsvennootschap met beperkte aansprakelijkheid op te richten, het kapitaal dat moet volstort zijn bij de oprichting van de vennootschap verdubbeld wordt, namelijk dat het van 6.200 EUR naar 12.400 EUR gebracht wordt.

EXPOSÉ DES MOTIFS

MESDAMES, MESSIEURS,

L'accord de Gouvernement prévoit au point 8 intitulé «une politique fiscale renouvelée» du Chapitre II «du souffle pour les connaissances et la volonté d'entreprendre» qu'en vue d'intensifier la lutte contre la fraude fiscale et d'assurer une meilleure perception de l'impôt que le capital à libérer des sociétés à une personne sera augmenté.

La présente disposition vise, au travers de la modification de l'article 223 du Code des Sociétés, à concrétiser cette décision.

Le montant minimum du capital pour constituer une société unipersonnelle à responsabilité limitée reste quant à lui inchangé.

COMMENTAIRE DES ARTICLES

Article 1er

Conformément à l'article 83 de la Constitution, l'article 1er précise que la présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

Article 2

Il est précisé dans cet article que, dans les cas visés à l'article 211 du Code des Sociétés, soit l'article qui ouvre la possibilité de constituer une société de personne à responsabilité limitée par une seule personne, que le capital minimum à libérer lors de la constitution de la société est doublé c'est-à-dire qu'il est porté de 6.200 EUR à 12.400 EUR.

Article 3

La date d'entrée en vigueur de la loi est fixée au 1er janvier 2004 afin de conserver un parallélisme avec l'entrée en vigueur de la déclaration unique libératoire.

Le Conseil d'Etat dans son avis 36.055/2 donné le 17 novembre 2003 a rappelé que « les règles de l'éga-

MEMORIE VAN TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Het Regeerakkoord voorziet in punt 8 Getiteld «een vernieuwd fiscaal beleid» Van hoofdstuk II «zuurstof om de ondernemingsgeest aan te wakkeren» dat, om de strijd tegen de fiscale fraude op te voeren en om te zorgen voor een betere inning van de belastingen, het vol te storten kapitaal van éénpersoonsvennootschappen zal worden verhoogd.

De voorliggende bepaling heeft tot doel om, via een wijziging van artikel 223 van het Wetboek van Vennootschappen, deze beslissing in concrete vorm te brengen.

Het minimumbedrag aan kapitaal voor het oprichten van een éénpersoonsvennootschap met beperkte aansprakelijkheid blijft wel onveranderd.

ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

Artikel 1

In overeenstemming met artikel 83 van de Grondwet, verduidelijkt artikel 1 dat deze wet een aangelegenheid regelt als bedoeld bij artikel 78 van de Grondwet.

Artikel 2

In dit artikel wordt verduidelijkt dat, in de gevallen bedoeld bij artikel 211 van het Wetboek van Vennootschappen, te weten het artikel dat het aan één enkele persoon mogelijk maakt om een persoonsvennootschap met beperkte aansprakelijkheid op te richten, het kapitaal dat moet volstort zijn bij de oprichting van de vennootschap verdubbeld wordt, namelijk dat het van 6.200 EUR naar 12.400 EUR gebracht wordt.

Artikel 3

De datum van inwerkingtreding van de wet is vastgelegd op 1 januari 2004, zodat er parallelie blijft met de inwerkingtreding van de eenmalig bevrijdende aangifte.

De Raad van State herhaalde in zijn advies 36.055/2 van 17 november 2003 dat «de grondwettelijke re-

lité et de la non-discrimination n'excluent pas qu'une différence de traitement soit établie entre des catégories de personnes morales, pour autant qu'elle repose sur un critère objectif et qu'elle soit raisonnablement justifiée... Le principe d'égalité est violé lorsqu'il est établi qu'il n'existe pas de rapport raisonnable de proportionnalité entre les moyens employés et le but visé ».

Par ailleurs celui-ci souligne que la différence de traitement entre les SPRLU et les autres sociétés commerciales que la présente disposition introduit, se fonde sur un critère objectif et que le but d'intensifier la lutte contre la fraude fiscale et d'assurer une meilleure perception de l'impôt est légitime. La seule question à laquelle il convient de répondre est donc, y-a-t-il un rapport raisonnable entre le moyen employé et le but visé ?

Le Gouvernement est d'avis qu'en ne modifiant pas le montant qui doit être souscrit pour constituer une SPRLU, on ne rend pas plus complexe la constitution de ce type de sociétés. Par contre, en augmentant le montant minimum à libérer, on accroît à due concurrence le gage commun des créanciers sur lequel ils pourront en cas de défaillance du débiteur recouvrer leurs créances. Ceci concerne tant l'administration fiscale que d'autres créanciers. De la même manière, en augmentant ce montant, on exige de l'investisseur un effort financier qui tend à démontrer sa volonté durable de mettre sur pied une activité économique tout en lui offrant la possibilité de mettre son patrimoine personnel à l'abri du risque entrepreneurial. Si on limite cet accroissement aux sociétés constituées sous la forme de SPRLU, c'est qu'il a été observé que des personnes faisaient usage de cette forme sociétale particulière dans le seul but d'éviter l'impôt, ou de mettre sur pied des mécanismes d'évitement ou de fraude aux impôts, notamment en matière de carrousel TVA.

Pour les autres sociétés, ce phénomène n'ayant pas été observé, l'exigence de la présence de plusieurs actionnaires a été jugée suffisante pour prévenir la constitution de sociétés dans le seul but d'évasion fiscale.

gels inzake gelijkheid en non-discriminatie sluiten niet uit dat voor verschillende categorieën van rechtspersonen een verschillende behandeling wordt ingevoerd, voor zover die op een objectief criterium berust en redelijk verantwoord is... Het gelijkheidsbeginsel is geschonden wanneer vaststaat dat er geen redelijk proportionaliteitsverband bestaat tussen de gebruikte middelen en het nagestreefde doel».

Er wordt verder onderstreept dat het verschil in behandeling tussen de door één enkele persoon opgerichte besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid en de andere handelsvennootschappen op een objectief criterium berust en dat de bedoeling die erin bestaat de strijd tegen de fiscale fraude op te voeren en te zorgen voor een betere inning van de belastingen gerechtvaardigd is. De enige vraag waarop dus moet worden geantwoord is: bestaat er een redelijk proportionaliteitsverband tussen de gebruikte middelen en het nagestreefde doel?

De Regering is van mening dat, door het bedrag dat moet worden volgestort voor het oprichten door één enkele persoon van een besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid niet te wijzigen, men de oprichting van dit soort vennootschappen niet bemoeilijkt. Door daarentegen het minimale volgestorte kapitaal te verhogen, verhoogt men in dezelfde mate het gemeenschappelijke onderpand van de schuldeisers, waarop ze hun vorderingen zouden kunnen doen gelden indien de schuldenaar in gebreke blijft. Dit belangt zowel de fiscale administratie als de andere schuldeisers aan. Door dit bedrag te verhogen eist men eveneens van de investeerder een financiële inspanning die bewijst dat hij de vaste wil heeft om een economische activiteit op te zetten en tegelijk biedt men hem de mogelijkheid om zijn persoonlijk patrimonium af te schermen voor de ondernemingsrisico's. De verhoging werd beperkt tot de door één enkele persoon opgerichte besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid, omdat men gemerkt heeft dat er personen zijn die van deze bijzondere vennootschapsvorm gebruik maken, met als enige bedoeling om belastingen te ontwijken of om een mechanisme op te zetten, bedoeld om belastingontwijking of -fraude te organiseren, onder meer wat betreft de BTW-carrousel.

Bij de andere vennootschappen werd dit fenomeen niet vastgesteld. De vereiste van de aanwezigheid van meerdere aandeelhouders werd voldoende geacht om de oprichting te voorkomen van vennootschappen die belastingontwijking als enig doel hebben.

Enfin, on relèvera que si le capital minimum à libérer est effectivement doublé et qu'il passe à 12.400 EUR, ce montant n'est pas un obstacle infranchissable pour les candidats au développement d'une activité économique saine et durable.

La ministre de la Justice,

Laurette ONKELINX

Tot slot moet men de aandacht vestigen op het feit dat het minimum volgestorte kapitaal inderdaad verdubbeld werd en aldus op 12.400 EUR werd gebracht, dit bedrag geen onoverkomelijk obstakel is voor de kandidaten die een gezonde en duurzame economische activiteit willen ontwikkelen.

De minister van Justitie,

Laurette ONKELINX

AVANT-PROJET DE LOI

soumis à l'avis du Conseil d'État

**Avant-projet de loi portant modification de l'article 223
du Code des Sociétés**Article 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

Art. 2

Ajouter un nouvel alinéa à l'article 223 du Code des sociétés, tel qu'introduit par la loi du 7 mai 1999, libellé comme suit :

« Dans les cas visés à l'article 211, le capital doit être libéré, dès la constitution de la société, à concurrence de 12.400 EUR au moins ».

Art. 3

L'entrée en vigueur de la loi est fixée au 1er janvier 2004.

VOORONTWERP VAN WET

onderworpen aan het advies van de Raad van State

**Voorontwerp van wet tot wijziging van artikel 223 van
het Wetboek van Vennootschappen**

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld bij artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2

Aanvullen van een nieuw lid aan artikel 223 van het Wetboek van Vennootschappen, zoals bepaald door de wet van 7 mei 1999, luidende :

« In de gevallen bedoeld bij artikel 211, moet het kapitaal volstort zijn ten belopen van minstens 12.400 Eur bij de oprichting van de vennootschap ».

Art. 3

De wet treedt in werking op 1 januari 2004.

AVIS DU CONSEIL D'ÉTAT N° 36.055/2

Le CONSEIL D'ÉTAT, section de législation, deuxième chambre, saisi par la Vice-Première Ministre et Ministre de la Justice, le 28 octobre 2003, d'une demande d'avis, dans un délai de trente jours, sur un avant-projet de loi «portant modification de l'article 223 du Code des Sociétés», a donné le 17 novembre 2003 l'avis suivant :

Comme la demande d'avis est introduite sur la base de l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 1°, des lois coordonnées sur le Conseil d'État, tel qu'il est remplacé par la loi du 2 avril 2003, la section de législation limite son examen au fondement juridique de l'avant-projet, à la compétence de l'auteur de l'acte ainsi qu'à l'accomplissement des formalités préalables, conformément à l'article 84, § 3, des lois coordonnées précitées.

Sur ces trois points, l'avant-projet appelle l'observation ci-après.

L'avant-projet de loi examiné double le montant du capital minimum qui doit être libéré lors de la constitution d'une société privée à responsabilité limitée par une seule personne, qui est porté de 6200 euros à 12400 euros. Il établit, dès lors, une différence de traitement avec les autres sociétés commerciales pour lesquelles le capital libéré minimum reste fixé à 6200 euros, telles que la société privée à responsabilité limitée constituée par plusieurs personnes (article 223 du Code des sociétés), mais également la société coopérative à responsabilité limitée (article 397 du Code des sociétés) .

Les règles constitutionnelles de l'égalité et de la non discrimination n'excluent pas qu'une différence de traitement soit établie entre des catégories de personnes morales, pour autant qu'elle repose sur un critère objectif et qu'elle soit raisonnablement justifiée. L'existence d'une telle justification doit s'apprécier en tenant compte du but et des effets de la mesure critiquée ainsi que de la nature des principes en cause; le principe d'égalité est violé lorsqu'il est établi qu'il n'existe pas de rapport raisonnable de proportionnalité entre les moyens employés et le but visé.

Si la différence de traitement se fonde sur un critère objectif et que le but d'intensifier la lutte contre la fraude fiscale et d'assurer une meilleure perception de l'impôt est légitime, encore faudrait-il justifier dans l'exposé des motifs le rapport raisonnable de proportionnalité entre les moyens employés et le but visé.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE NR. 36.055/2

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, tweede kamer, op 28 oktober 2003 door de Vice-Eerste Minister en Minister van Justitie verzocht haar, binnen een termijn van dertig dagen, van advies te dienen over een voorontwerp van wet «tot wijziging van artikel 223 van het Wetboek van Vennootschappen», heeft op 17 november 2003 het volgende advies gegeven :

Aangezien de adviesaanvraag ingediend is op basis van artikel 84, § 1, eerste lid, 1°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, zoals het vervangen is bij de wet van 2 april 2003, beperkt de afdeling Wetgeving overeenkomstig artikel 84, § 3, van de voormelde gecoördineerde wetten haar onderzoek tot de rechtsgrond van het voorontwerp, de bevoegdheid van de steller van de handeling en de te vervullen voorafgaande vormvereisten.

Wat deze drie punten betreft, geeft het voorontwerp aanleiding tot de volgende opmerking.

Met het onderzochte voorontwerp van wet wordt het minimumbedrag aan kapitaal dat moet worden volgestort voor het oprichten door een enkele persoon van een besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid, verdubbeld en wordt dat bedrag aldus gebracht van 6.200 euro naar 12.400 euro. Het voorontwerp van wet voorziet aldus in een verschil in behandeling vergeleken met de andere handelsvennootschappen, waarvoor het minimale volgestorte kapitaal ongewijzigd blijft op 6.200 euro, zoals geldt voor de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid opgericht door verschillende personen (artikel 223 van het Wetboek van Vennootschappen), maar ook voor de coöperatieve vennootschap met beperkte aansprakelijkheid (artikel 397 van het Wetboek van Vennootschappen).

De grondwettelijke regels inzake gelijkheid en non-discriminatie sluiten niet uit dat voor verschillende categorieën van rechtspersonen een verschillende behandeling wordt ingevoerd, voor zover die op een objectief criterium berust en redelijk verantwoord is. Het voorhanden zijn van zulk een verantwoording moet beoordeeld worden rekening houdend met de doelstelling en de gevolgen van de omstreden maatregel en met de aard van de in het geding zijnde beginselen; het gelijkheidsbeginsel is geschonden wanneer vaststaat dat er geen redelijk proportionaliteitsverband bestaat tussen de gebruikte middelen en het nagestreefde doel.

Hoewel de verschillende behandeling berust op een objectief criterium en ofschoon de bedoeling, die erin bestaat de strijd tegen fiscale fraude op te voeren en te zorgen voor een betere inning van de belastingen, gerechtvaardigd is, zou in de memorie van toelichting het bestaan van een redelijk proportionaliteitsverband tussen de gebruikte middelen en het nagestreefde doel moeten worden aangetoond.

La chambre était composée de

Messieurs

Y. KREINS, président de chambre,

J. JAUMOTTE,

Madame

M. BAGUET, conseillers d'État,

Monsieur

J. van COMPERNOLLE, assesseur de la section de législation,

Madame

B. Vignerou, greffier,

Le rapport a été présenté par M. M. JOASSART, auditeur adjoint.

LE GREFFIER,

LE PRÉSIDENT,

B. VIGNERON

Y. KREINS

De kamer was samengesteld uit

de Heren

Y. KREINS, kamervoorzitter,

J. JAUMOTTE,

Mevrouw

M. BAGUET, staatsraden,

De heer

J. van COMPERNOLLE, assessor van de afdeling wetgeving,

Mevrouw

B. Vignerou, griffier,

Het verslag werd uitgebracht door de H. M. JOASSART, adjunct-auditeur.

De overeenstemming tussen de Nederlandse en de Franse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. J. JAUMOTTE.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

B. VIGNERON

Y. KREINS

PROJET DE LOI

ALBERT, ROI DES BELGES,
A tous, présents et à venir,

SALUT.

LES CHAMBRES ONT ADOPTÉ ET

NOUS SANCTIONNONS CE SUIVANT :

Article 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

Art. 2

Ajouter un nouvel alinéa à l'article 223 du Code des sociétés, tel qu'introduit par la loi du 7 mai 1999, libellé comme suit :

« Dans les cas visés à l'article 211, le capital doit être libéré, dès la constitution de la société, à concurrence de 12.400 EUR au moins ».

Art. 3

L'entrée en vigueur de la loi est fixée au 1er janvier 2004.

Donné à Bruxelles, le 22 janvier 2004

ALBERT

PAR LE ROI :

La ministre de la Justice,

Laurette ONKELINX

WETSONTWERP

ALBERT, KONING DER BELGEN,
Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen,

ONZE GROET.

DE KAMERS HEBBEN AANGENOMEN EN

WIJ BEKRACHTIGEN HETGEEN VOLGT:

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld bij artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2

Aanvullen van een nieuw lid aan artikel 223 van het Wetboek van Vennootschappen, zoals bepaald door de wet van 7 mei 1999, luidende :

« In de gevallen bedoeld bij artikel 211, moet het kapitaal volstort zijn ten belopen van minstens 12.400 Eur bij de oprichting van de vennootschap ».

Art. 3

De wet treedt in werking op 1 januari 2004.

Gegeven te Brussel, 22 januari 2004

ALBERT

VAN KONINGSWEGE :

De minister van Justitie

Laurette ONKELINX

ANNEXE

BIJLAGE

TEXTE DE BASE

Art. 223

Dès la constitution de la société, le capital doit être libéré à concurrence de 6.200 EUR au moins.

En outre :

1° Chaque part souscrite en numéraire doit être libérée d'un cinquième au moins ;

2° les parts sociales ou parties de parts sociales correspondant à des apports en nature doivent être entièrement libérées.

TEXTE DE BASE ADAPTÉ

Art. 223

Dès la constitution de la société, le capital doit être libéré à concurrence de 6.200 EUR au moins.

En outre :

1° Chaque part souscrite en numéraire doit être libérée d'un cinquième au moins ;

2° les parts sociales ou parties de parts sociales correspondant à des apports en nature doivent être entièrement libérées.

Dans les cas visés à l'article 211, le capital doit être libéré, dès la constitution de la société, à concurrence de 12.400 EUR au moins.

BASISTEKST

Art. 223

Vanaf de oprichting van de vennootschap moet het bedrag van het kapitaal gestort zijn ten belope van ten minste 6.200 EUR.

Bovendien :

1° moet op ieder aandeel waarop in geld ingeschreven ten minste één vijfde gestort zijn ;

2° moeten de aandelen of gedeelten van aandelen die inbrengen in natura vertegenwoordigen volledig zijn volgestort.

BASISTEKST AANGEPAST

Art. 223

Vanaf de oprichting van de vennootschap moet het bedrag van het kapitaal gestort zijn ten belope van ten minste 6.200 EUR.

Bovendien :

1° moet op ieder aandeel waarop in geld ingeschreven ten minste één vijfde gestort zijn ;

2° moeten de aandelen of gedeelten van aandelen die inbrengen in natura vertegenwoordigen volledig zijn volgestort.

In de gevallen bedoeld bij artikel 211, moet het kapitaal volstort zijn ten belopen van minstens 12.400 EUR bij de oprichting van de vennootschap.